

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ

ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Број: 110-00-00006/2019-01/2

Датум: 17. јул 2019. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 9. став 1. тач. 1) и 3), члана 13. ст. 1. и 2. и 5. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18), у поступку претходне контроле, покренутом на основу пријаве државне помоћи дописом број: 110-00-00103/2019-02 од 19. јуна 2019. године, коју је поднело Министарство привреде са седиштем у Београду, Кнеза Милоша 20, Комисија за контролу државне помоћи на 164. седници, одржаној 17. јула 2019., доноси

РЕШЕЊЕ

I ДОЗВОЉАВА СЕ државна помоћ која се додељује у складу са Предлогом уредбе о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело.

II Ово Решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложение

Поступајући у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Министарство привреде је дописом број: 110-00-00103/2019-002 од 19. јуна 2019. године, доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија), Предлог уредбе о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело (у даљем тексту: Уредба), Општи образац пријаве државне помоћи (у даљем тексту Пријава) као и Образложение. Од значаја за поступање Комисије сходно члану 5. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18), представља чињеница да је сагласно члану 22. Уредбе, односно даном ступања на снагу Уредбе, предвиђен престанак важења Уредбе о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело („Службени гласник РС“, број 10/18), коју је Комисија оценила као дозвољену шему државне помоћи, Решењем број: 110-00-00004/2017-01 од 13. октобра 2017. године.

Комисија је на основу Пријаве, поступајући у складу са чланом 13. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон) приступила идентификацији даваоца државне помоћи, потенцијалних корисника, односно свих оних

који имају право да поднесу пријаву за доделу средства подстицаја, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа, интензитета, циља као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Предмет Пријаве

Предмет пријаве и процене Комисије представља Уредба, која се доноси на основу члана 123. Устава Републике Србије, члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/15-УС, 72/12, 7/14 –УС и 44/14) и члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС“, број 95/18).

Уредбом су прописани услови и начин доделе подстицајних средстава инвеститору који у Републици Србији производи аудиовизуелно дело, а у циљу подстицања привредних активности и повећања запослености у вези са аудиовизуелном производњом у Републици Србији, као и промоције потенцијала Републике Србије у овој делатности, односно њених инфраструктурних, производних и услужних делатности.

Опис државне помоћи

Узимајући у обзир предмет Пријаве, Комисија је закључила, да је Министарство привреде Уредбом предвидело доделу подстицајних средстава, путем повраћаја дела квалификованих трошкова остварених у Републици Србији.

Корисник подстицајних средстава може да буде правно или физичко лице за чији се рачун и чијим се средствима финансира, односно суфинансира производња аудиовизуелног дела (у даљем тексту: Инвеститор). Инструмент државне помоћи је субвенција. Укупан планирани износ државне помоћи за 2019. годину износи 900.000.000,00 динара, док је чланом 8. Уредбе, предвиђено да захтеви за исплату подстицајних средстава поднети у складу са Уредбом за чију реализацију нема расположивих средстава планираних за те намене законом о буџету Републике Србије за текућу буџетску годину, сматраће се захтевима за следећу буџетску годину.

У складу са чланом 7. Уредбе, подстицајна средства додељују се на основу стално отвореног јавног позива за доделу подстицајних средстава, који расписује Министарство привреде. Министарство привреде је уједно и предлагач прописа и давалац државне помоћи (у даљем тексту: Министарство или Давалац).

Квалификовани (прихватљиви) трошкови прописани су чланом 19. Уредбе, и то трошкови у вези са израдом аудиовизуелног дела који су настали и исплаћени правним или физичким лицима на територији Републике Србије, а који су у вези са набављеном робом и пруженим услугама, употребом локација, исплатама хонорара члановима екипе који су држављани Републике Србије или странцима који имају боравак од најмање годину дана на територији Републике Србије, у складу са прописима Републике Србије, и трошкови настали у вези са употребом добара, односно изнајмљивањем покретних и непокретних ствари могу се признати само у случају да су добра, односно покретне ствари и непокретности, у

власништву правних или физичких лица, са територије Републике Србије. Трошкови који се не признају као квалификовани трошкови настали у вези са израдом аудиовизуелног дела су: трошкови маркетинга, трошкови везани за куповину непокретности, трошкови дистрибуције и трошкови пореза на додату вредност.

Давалац државне помоћи је чланом 3. Уредбе прописао да се средства додељују у износу до 25% квалификованих трошкова које је инвеститор остварио у Републици Србији. Истим чланом прописано је да под условом када је у питању аудиовизуелно дело за чију су производњу у буџету продукције намењена средства за реализацију пројеката у Републици Србији, у износу већем од 5.000.000 евра, подстицајна средства се додељују у износу од 30% квалификованих трошкова, а све у складу са извештајем независног овлашћеног ревизора о трошковима производње аудиовизуелног дела у Републици Србији. Такође, подстицајна средства за наменски филм се додељују у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи мале вредности (*de minimis* државна помоћ), у износу од 25% квалификованих трошкова, с тим да укупан износ одобрених средстава која се додељују у току три узастопне фискалне године, не прелази прописани максимални износ државне помоћи мале вредности (*de minimis* државна помоћ).

Чланом 4. Уредбе, предвиђени су услови које треба да испуни Инвеститор ради остваривања права на доделу подстицајних средстава. У сврху производње аудиовизуелног дела у буџету продукције, Инвеститор треба да намени средства за реализацију пројекта у Републици Србији у износу већем од минималних средстава за конкретан формат, и то за: играчки филм и ТВ филм 300.000 евра; затим за ТВ серију 300.000 евра, с тим да износ средстава намењен за реализацију по епизоди не може бити мањи од 100.000 евра; за анимирани филм од чега за аудио и/или визуелну постпродукцију тог аудиовизуелног дела 150.000 евра; за наменски филм 100.000 евра; за документарни филм и документарни ТВ програм 50.000 евра.

Право на доделу подстицајних средстава може да се оствари и за производњу: дугометражног играног филма, ТВ филма, дугометражног документарног филма и дугометражног анимираног филма намењеног приказивању, који трају најмање 70 минута; ТВ серије од најмање три епизоде које укупно трају најмање 120 минута; документарног ТВ програма у трајању од минимум 40 минута.

Поред услова из члана 4. Уредбе, за стицање права на доделу подстицајних средстава за производњу наменског филма, неопходно је да је његова производња финансирана од стране једног Инвеститора, као и да се реализација наменског филма дефинише као јединствени процес, састављен из низа активности дефинисаних почетком и крајем, који има за резултат аудиовизуелно дело, чија се јединственост огледа у истој програмској основи и у истом временском периоду реализације, без обзира да ли се оно јавља као целина или у сепаратним сегментима.

Захтев за доделу подстицајних средстава подноси се Комисији за доделу подстицаја, преко Филмског центра Србије, на основу јавног позива, уз пратећу документацију, која је предвиђена чланом 10. Уредбе. Комисија за доделу подстицаја доноси одлуку којом

утврђује испуњеност квалификационих услова и предлаже Министарству закључење уговора о додели средстава подстицаја.

Налаз и оцена Комисије:

На 164. седници одржаној 17. јула 2019. године, Комисија је разматрала достављену документацију како би оценила да ли у конкретном случају постоји испуњеност услова из члана 2. став 1. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон), ради утврђивања постојања државне помоћи. У смислу наведене одредбе, Комисија испитује испуњеност следећих (кумулативних) услова: а) да мера мора бити додељена путем државних (јавних) средстава, б) да мора омогућити економску предност учеснику на тржишту, в) те да је мера селективне природе која нарушава или може нарушити конкуренцију.

Имајући у виду достављене податке, као и чињеницу да корисници нису унапред одређени (познати), односно да се Уредбом уређују критеријуми, услови и начин под којим би потенцијални корисници добијали средства, Комисија сматра да Уредба може представљати шему државне помоћи у смислу члана 12. Закона. Анализирајући испуњеност услова који се односи на постојање стварног или потенцијалног јавног расхода или умањеног остварења јавног прихода, овај критеријум је јасно испуњен будући да инструмент помоћи има облик субвенције, с обзиром да су средства намењена за финансирање Уредбе предвиђена budgetom Републике Србије. Стога, јавна подршка додељена на основу шеме омогућава привредним субјектима умањење трошкова које би иначе морали да сносе сами. С обзиром да су у Уредби постављени одређени квалитативни и квантитативни услови, Комисија је става да се мера као таква не може сматрати општом, хоризонталном мером, која је доступна и намењена свим учесницима на тржишту без обзира на делатност која се обавља. Наиме, само учесници на тржишту који испуњавају конкретне квалификаторне услове, односно привредни субјекти за чији рачун и чијим се средствима финансира, односно суфинансира аудиовизуелно дело остварују одређену економску предност у односу на своје конкуренте који их не испуњавају, што потврђује селективност такве мере а чиме се може нарушити или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

У оцени усаглашености Уредбе у односу на правила о додели државне помоћи, Комисија је узела у обзир одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању¹, а у вези са чланом 1. став 1. Закона. Стога, Комисија је разматрала ставове и закључке који су садржани у Комуникацији Европске комисије о државној помоћи за филмове и друга аудиовизуелна дела². Наведеном комуникацијом се прописују услови и критеријуми којим се омогућава да државе чланице користе помоћ за привлачење великих страних филмских пројеката који

¹ Сходно члану 73. став 2. CCP-а, у мери у којој утиче на трговину са ЕУ „свако поступање супротно овом члану оцењиваће се на основу критеријума који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Заједници, нарочито из чланова [101, 102, 106 и 107] Уговора о функционисању ЕУ и инструмената тумачења које су усвојиле институције Уније“.

² Communication from the Commission on State aid for films and other audiovisual works (Text with EEA relevance) (2013/C 332/01)

се реализују на њиховој територији. Циљ помоћи оваквим продукцијама се огледа у њиховој неопходности за одржавање висококвалитетне аудиовизуелне инфраструктуре, доприносу запошљавању висококвалитетних студија, опреме и особља, као и у доприносу трансфера технологије, знања и стручности. У погледу могућег утицаја на европски аудиовизуелни сектор, страна продукција може имати трајан утицај, јер се обично користи широка лепеза локалне инфраструктуре и локалних објеката, што може имати позитиван утицај на национални аудиовизуелни сектор, али и економију земље. Такође, треба напоменути да многи филмови који се сматрају главним пројектима треће земље, у ствари су копродукције које такође укључују европске произвођаче - продуценте. На овакав начин конципирани подстицаји филмској индустрији доприносе и промоцији европског аудиовизуелног дела и одржавању националних продукција. Стога се може сматрати да помоћ у начелу може бити компатибилна са унутрашњим тржиштем, као помоћ за промовисање културе уколико је заснована на квалитету и цени а не на државној помоћи.

Имајући у виду да се у складу са чланом 86. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, државна помоћ у области културе може доделити за заштиту природног културног наслеђа и за кинематографске и друге аудиовизуелне активности, Комисија је узела у обзир да је циљ Уредбе повећање запослености у аудиовизуелној производњи и промоција потенцијала Републике Србије у овој делатности, односно њених инфраструктурних, производних и услужних делатности, као и прописане квалификоване или прихватљиве трошкове, тј. трошкове утрошене на територији Републике Србије који се признају као трошкови утрошени за производњу аудиовизуелног дела на територији Републике Србије чиме се утиче на подстицање производње у аудиовизуелној делатности, с једне стране. С друге стране, Уредбом се утиче на културну разноликост, будући да се ствара простор за разноликост културе и језика, те да се Инвеститору могу одобрити подстицајна средства за аудиовизуелно дело, које нема садржај који је у супротности са моралом, јавним поретком и јавним интересом Републике Србије, не нарушава углед Републике Србије, не промовише кршење људских права и говор мржње и које је у формату дугометражног играног, документарног, анимираног, телевизијског филма или телевизијске серије. Такође, Комисија је нарочито ценила члан 19. Уредбе, као фактор промовисања српске културе. Чињеница је да је овим чланом предвиђена обавеза Инвеститора да истакне, у свим маркетиншким активностима везаним за промоцију аудиовизуелног дела, за које је добио средства од Републике Србије, логотип Serbia Creates Film и информацију о финансијској подршци Републике Србије.

Комисија сматра да је Уредба једнако у складу и са чланом 5. тачка 3) Закона и са чланом 5. тачка 4) Закона, односно да се ради државној помоћи намењеној развоју одређене привредне делатности и унапређењу заштите и очувања културног наслеђа.

Комисија је посебно ценила да је чланом 3. став 4. Уредбе, предвиђено да у случају када је Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, преко надлежних органа, и правно лице које управља и/или располаже јавним средствима, доделило државну помоћ за производњу аудиовизуелног дела у било ком облику, укупан износ додељених средстава државне помоћи и средстава подстицаја додељених по основу Уредбе, не може бити већи од 50% буџета продукције, односно 50% укупног износа средстава намењених за

производњу аудиовизуелног дела у Републици Србији. Стога, прописујући наведени услов у погледу збирног обрачуна додељене помоћи без обзира на различитост даваоца, Уредба испуњава предуслов из члана 5. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, којим се уређује правило кумулације државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14).

Анализирајући усклађеност Уредбе у односу на правила за доделу државне помоћи, Комисија је узела у обзир критеријуме из члана 87. став 1. тачка 1), пружање подршке српској култури, те да је циљ Уредбе рекламирање општег културног наслеђа Републике Србије и европског економског подручја, при чему је државна помоћ усмерена на привлачење талената (управника, сценариста, режисера, композитора и сл.) из Републике Србије и европског економског простора. Сходно претходном оцењено је да је Уредба усмерена на стварање производа од културног значаја. Поред наведених критеријума, разматран је праг помоћи, односно висина (интензитет) и усклађеност са правилима о додели државне помоћи у области културе, на основу чега је закључено да је праг постављен на начин којим се уређује да висина државне помоћи не може бити већа од 50% буџета продукције, што је у складу са чланом 87. став 1. тачка 3) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи.

Такође, чланом 3. став 6. Уредбе је предвиђено да подстицајна средства, која се додељују за наменски филм у износу од 25% квалификованих трошка, додељују тако да укупан износ одобрених средстава која се додељују у току три узастопне фискалне године, не прелази прописани максимални износ државне помоћи мале вредности (*de minimis* државна помоћ) у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи. Комисија закључује да Уредба испуњава и услов из члана 5. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, којим се уређује правило кумулације државне помоћи. Сходно претходном, а имајући у виду да ће се додела подстицаја спроводити у складу са правилима за доделу *de minimis* државне помоћи, неопходно је истаћи да у складу са чланом 95д Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, давалац државне помоћи нема обавезу пријављивања ове врсте помоћи Комисији на одлучивање о дозвољености, већ одлуку о оправданости доделе државне помоћи доноси давалац. Стога, неопходно је да давалац приликом доделе *de minimis* државне помоћи, води рачуна о условима прописаним чл. 95-97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, при чему је нарочито важно да примени правила о кумулацији *de minimis* државне помоћи са другим категоријама државне помоћи.

Комисија подсећа да је, у конкретном случају, одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији (која чини њен саставни део), одговоран подносилац Пријаве тј. Давалац – Министарство привреде.

У складу са својим надлежностима, Комисија је овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи (оценујући дозвољеност), у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на Даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисници државне помоћи троши средства у

предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

На основу свега претходног, Комисија констатује да Предлог уредбе о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело представља шему државне помоћи која је у складу са правилима о додели државне помоћи, сходно чему је донела одлуку као у **ставу I диспозитива**.

У циљу обезбеђивања транспарентности а у складу са чланом 9. став 1. тачка 6) Закона, Комисија је одлучила као у **ставу II диспозитива**.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

Доставити:

- Министарству привреде
- Архиви